

Fattige velhavende, vilde de jo efter det ærede Medlems Logik komme til at drikke mere. Nei, jeg siger, at jeg har ingenlunde ment, at vi ved at indbringe dette Lovforslag eller ved at faae det gjort til Lov, kunne gjøre saa forfærdeligt Vægt, men jeg tror, at vi kunne komme til at styrke de Forhold i Landet, som virkelig burde styrkes og navnlig styrke, hvor det bairiske Al har faaet en Indgang paa Landet, som det aldrig burde have faaet, og som det mange Steder ikke har endnu. Da vi derved forleden diskuterede Loven om Stat paa bairisk Al, var det for mig noget af det Taabeligste, at vi skulde til at moralisere ved at lægge 2 Ore paa en Baier. Jeg kan ikke begribe, at Nogen for Alvor kan komme her og sige, at vi gennem denne Lov ikke alene faae Penge indbetalt i Statskassen, men at vi ogsaa kunne moralisere ved at lægge 2 Ore paa en halv Baier. Jeg har efter min Mening ikke hørt noget saa Meningsløst som det, og det har gjort, at jeg for mit Vedkommende lige overfor det bairiske Al kan være med til at støtte Bestræbelser for at indstrænge Misbruget, nemlig ved at sige, at hvor Kommunerne finde, at der ikke burde være Udfjænkningstæder, bliver der heller ingen. Det er de Udtalelser, jeg vil komme med overfor det ærede Medlem, som ellers stillede sig velvilligt lige overfor Sagen. Jeg skal endnu kun gjøre den Bemærkning, at den klare og bestemte Udtalelse og den Opfordring, som det ærede Medlem kom med til at støtte Totalafholdssagen, glædede mig. Jeg er ikke Totalafholdsmænd, og jeg gjør mig ikke til Noget, som jeg ikke er, men Totalafholdssagen har hele Tiden staaet for mig som en ædel og god Bestræbelse og som Noget, vi burde støtte fra Statens Side. Jeg skal imidlertid gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at vi paa Finantsloven i Fjor have forhøjet dens Støtte med 100 pCt., idet vi have givet dem det Dobbelte mod før, saa der er virkelig en Stemning, mere eller mindre varm, tilstede hos alle Sider i denne Sal for at støtte denne Sag. Og jeg siger: lad os støtte en saadan Bevægelse, jeg tror, det er en udmærket Ting; men paa den anden Side tror jeg, at hverken paa dette Omraade eller paa alle andre store Omraader naaes et Resultat med eet Slag. Ligejaalidt som Arbejderspørgsmaalet kan løses med eet Slag, ligejaalidt tror jeg, at enhver større Bestræbelse eller større Sag her i Landet kan bringe Resultat med eet Slag, ved en eneste Lov eller en eneste Regel. Mange forskellige Raade skulle paa mange forskellige Maader sættes i Bevægelse, for at Maalet kan naaes, og derfor stiger jeg

til de ærede Medlemmer: lad os blot støtte Totalafholdssagen for at hæmme Drikkeriet her i Landet; men tillige vil jeg bede Dem velvillig støtte Sagen ved at se at faae det ordnet saaledes, at hvor der ved Udfjænkning finder Misbrug Sted, der skal det hæmmes paa en fornuftig og rimelig Maade. Ud den Vej mener jeg, at vi Alle gaa mod eet Maal, men jeg tror ikke, vi naae Maalet ved en eneste Lov eller en eneste Bestemmelse; nei langt fra. Det er de Bemærkninger, jeg har følt mig forpligtet til at komme med. Jeg vilde som sagt have ønsket, at det ærede Medlem fra Aalborg (Plesner) havde kunnet være til Stede, idet det har været ham, der særlig har ført Ordet i denne Sag, og det har kun været Nøden, der har drevet mig til at tage Ordet og komme med disse Udbefalinger. Jeg takker for den velvillige Kritik, der er kommen overfor Forslaget, skjøndt det jo egentlig ingen Kritik har mødt i denne Sal, hverken fra den høitærede Minister eller fra nogen af de ærede Medlemmer undtagen derved, at det har vist sig, at der er gaaet en velvillig Understrøm lige overfor Tanken i Forslaget, og jeg vil haabe, at det dog kunde lykkes os engang at faae paa dette Omraade et Lovforslag, der kunde tilfredsstille saa meget, at det var muligt at faae det gennemført her i Thinget og faae den høitærede Minister til ellers at støtte det saaledes, at det kan blive til Lov.

Svrdum: Jeg har ganske sikkert forstaaet, at Lovforslaget for en Del var bygget paa Landbefolkningen, og særlig denne § 4 har gjort mig opmærksom derpaa, idet den deler Tiden forskjelligt; det har jeg nok tænkt mig, hidrørte fra Landbosforhold, at man havde sat den Paragraf til. Men jeg havde dog ikke troet, at de ærede Forslagsstillere vare fremkomne med et Lovforslag her i Thinget, som kun var tænkt til Hjælp og til Gavn for Landbosstanden uden samtidig at tage Byarbejderne og Byfolkningen med. Det lader jo imidlertid ikke til, eftersom det ærede Medlem har udtalt sig nu, at de Herrer have fjænkset den nogen Tanke, de have kun holdt sig til Arbejderstanden paa Landet, og jeg vil da sige, at det forekommer mig vel meget at komme med et Lovforslag af denne Art, hvor man udelader Bybefolkningen og kun holder sig til Landbefolkningen, uden samtidig særlig at præcisere dette i Loven. (Berg: Det skal vel gjælde for Alle i Landet.) Ja, men saa stemmer Motiveringen ikke dermed. Af den kan man ikke faae det ud, ligesaa lidt som Bestemmelserne saa passe. Det er saaledes dog vel i Virkeligheden for meget i denne § 4 at forbyde